

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11 Nisan 2025
Sayı : 1135

10/2642

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19 Mart 2025 tarihinde İstanbul Belediye Başkanı ve Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasının ardından başlayan protesto eylemelerinde anayasal haklarını kullanırken gözaltına alınan ve tutuklanan gençlerin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki iddiaların araştırılması ve sorumluların tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. Maddesi ve İçtüzü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.09.04.2025

Deniz DEMİR

Ankara Milletvekili

GEREKÇE

19 Mart 2025 tarihinde İstanbul Belediye Başkanı ve Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Ekrem İmamoğlu ve çalışma arkadaşları şafak operasyonu ile evleri basılarak gözaltına alınmış ve 23 Mart 2025 tarihinde tutuklanmıştır. Ekrem İmamoğlu'nun diplomasının usulsüzce iptal edilmesi ve akabinde siyasi saiklerle yürütülen soruşturmalar kapsamında tutuklanmasına milletimiz tepki göstermiştir. Özellikle üniversite öğrencileri son dönemlerde yaşanan hukuksuzluklara ve diktatoryal rejime ses çıkarmak için anayasal hakları olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanmıştır. Siyasi iktidar gençlerin ve vatandaşların anayasal hakkını kullanmasına bile tahammül edememiş ve hukuksuzluğa direnmek için meydanlara çıkan yüzlerce genci gözaltına almıştır. Şu an halen 299 üniversite öğrencisi anayasal haklarını kullandığı için tutuklu bulunmaktadır.

Öğrencilerin, ailelerinin ve avukatlarının yaptığı açıklamalarda gözaltı ve tutuklama süreçlerinde gençlerin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı ifade edilmektedir. İzmir Barosu, Menemen Cezaevi'nde tutuklu Bulunan öğrencileri ziyaret ederek iddiaları sormuş ve şu açıklamayı yapmıştır:

"Menemen Cezaevi'nde tutuklularla yapılan görüşmelerde tutukluların infaz koruma memurları tarafından sözlü ve fiziki saldırıya uğradıkları, cezaevi idaresi ve cezaevi doktoru tarafından durumun göz ardı edildiği öğrenilmiştir. Yapılan görüşmelerde, tutuklu öğrencilerde gözle görülür şekilde darp ve cebir izine rastlanmış, işkence ve kötü muameleye ilişkin raporlama yapılmıştır. İzmir Barosu Başkanı Av. Sefa Yılmaz tüm şikayetleri doğrudan Cezaevi Savcısı ve Müdürüne iletmış ve mevcut kamera kayıtlarının muhafaza edilmesini talep etmiştir."

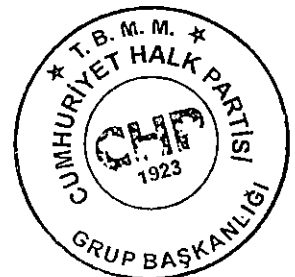

İzmir Barosunun rapor altına aldığı işkence ve kötü muamele eylemlerine ilişkin suç duyurusunda da bulunulmuştur. Metris Cezaevi'nde tutuklu bulunan öğrencilerden Yusuf Başıyigit; polisten kötü muamele ve darp gördüğünü, Vatan Caddesi'ndeki Emniyet'te tuvalet yasağı bile getirdiklerini ifade etmiştir. İstanbul Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğrencisi Azad İzci; gözaltı süresince sanki intikam alınır gibi muamele gördüklerini, Vatan Emniyetinde hem kötü muamele gördüklerini hem de aç bırakıldıklarını söyleyerek gelen yemeklerinde bozuk olduğunu ifade etmiştir. Diğer öğrenciler de gözaltı sırasında yumruk yediklerini, aç ve susuz bırakıldıklarını ve kötü muamele gördüklerini detaylı bir şekilde anlatmıştır. Ankara Üniversite öğrencisi Gizem Uzun Solfasol Gazetesine yaptığı açıklamada; şafak operasyonu ile gözaltına alındıktan sonra emniyette zorla çıplak aramaya maruz bırakıldığını ve buna direnince polislerden şiddet gördüğünü ifade etmiştir. Bir başka genç üniversiteli kadının taciz ve işkenceye uğradığını açıkça beyan ettiğini emniyet ifadesi şu şekildedir:

"Yakalanmam yapılırken çok sert müdahaleye maruz kaldım. Saçımdan çekildim yerde sürüklendim, kelepçe takmaya götürülürken seni dövmeyeceğim tamam deyip ambulansın arkasına götürdü. Sakallı, bıyıklı, renkli gözlü ve uzun boylu (1.85-1.90) boylarında olan erkek polis 'Senin göğüslerin mi var' diyerek göğüslerime dokundu. O sırada korku ve baskıdan dolayı altına kaçırdım. Elbisem hâlâ idrar içinde. Daha sonra bir kadın polis geldi ve bana zorbalık ve tacizde bulunan polise, 'Tamam, yeter, yapma artık' diyerek beni onun elinden aldı."

Gözaltında cinsel taciz ve çıplak arama haberlerinin ardından çok sayıda vatandaş olaylara tepki göstermiştir. Ancak ne İçişleri Bakanlığı ne de Adalet Bakanlığı bu konuda gerekli incelemeleri yapmamış ve tedbirleri almamıştır. Öyle ki işkence ve kötü muamele uygulayan polisler tespit edilerek cezalandırılması gerekirken Emniyet Genel Müdürlüğü "Gözaltında cinsel saldırıya uğrayan kadınları her gün konuşacağız ve buna direneceğiz" paylaşımı yapan insanlar hakkında suç duyurusunda bulunulduğunu açıklamıştır.

İşkence ve kötü muamele iddialarını araştırması gereken Adalet Bakanı Yılmaz Tunç yaptığı açıklamada, işkence, kötü muamele ve çıplak arama gibi uygulamaların kesinlikle olmadığını ve bu söylemlerin kara propaganda olduğunu söyleyerek şikayetleri göz ardı etmiştir. İşkence ve kötü muamele yasağı, AIHS ve 1982 Anayasası ile koruma altına alınmış bir insan hakkıdır. İşkenceye ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ya da Onur Kırıcı Muamele ya da Cezaya Karşı Sözleşme de 1984 senesinde Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmiştir ve 26 Haziran 1987 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye 1988 yılında sözleşmeyi kabul etmiş ve geçmişten bu yana pek çok mevzuatta işkence ve kötü muamele yasağına yer vermiştir. Gözaltına alınan ya da cezaevlerinde tutuklu bulunan gençlerin işkence kötü muamele ve cinsel saldırıya maruz kaldıkları yönündeki şikayetleri ülkemiz için en önemli gündemdir. İddiaların titizlikle araştırılması ve sorumluların en ağır şekilde cezalandırılmaları elzemdir. Bu sebeple gözaltında işkence ve kötü muamele iddialarının araştırılması ve sorumluların tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. Maddesi ve İçtüzü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Ömer Fethi Güreş	Miğde	
Aykut Kaya	ANTALYA	AK
Cemal Enginyurt	İstanbul	
Gürsel Erol	Elazığ	
Ali Öztunç	K. Maraş	
Şevket Özcağır	İstanbul	
Seyit Torun	Ordu	
Mahir Polat	İzmir	
Uğur Bayraktutan	Anturum	
Serkan Sarı	Balıkesir	
Vecdi Önderoğlu	Kırklareli	
Özge Ceylan	Çanakkale	
Talat Dincer	Mersin	
Fahri Özkın	Kırklareli	
Nail Ciler	Kocaeli	
Ulku Gökör	Eskişehir m.	
Kayhan Akın	Bursa m.	
Süleyman Balbül	Aydın M.	
Ekrem Özgür TILIZLI	Kocaeli M.	
Nermin Yıldırım Kora	Hatay m.	
Hakan ÖZTÜRK	Bursa m.	

